

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

1. LIČNI PODACI		
	a. IME I PREZIME Emina Talić-Hakanović	a. IME I PREZIME Almedina Spahić
	d. E-MAIL ADRESA abakusdirektorica@gmail.com	d. E-MAIL ADRESA spahic_almedina@hotmail.com
	e. ZVANJE -Profesorica predškolskog odgoja -Profesorica razredne nastave -Magistrica integrativne metodike	e. ZVANJE Profesorica predškolskog odgoja
2. RADNO MJESTO		
a. Naziv ustanove:	Privatna predškolska ustanova "Abakus" Zenica	
b. Adresa:	Fra Ljube Hrgića 12, 72 000 Zenica	
c. Telefon:	Fiksni: 032 405 330 Mobilni: 061 913 611	
d. Posao koji obavljate:	Direktorica	Odgajateljica
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	Kao direktorica sa uzrastom djece od 6 mjeseci do 12 godina	Mlađa vrtička grupa
f. Godine staža:	13	1 mjesec + volonterski staž
3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA		

Svako dijete bez izuzetka posjeduje ogromne biološke potencijale, koji su neprocjenjiv resurs za razvoj djeteta, ali i resurs za razvoj i progres cijelog društva. Kao odgajatelji imamo veliku privilegiju, sreću i blagodat da te potencijale držimo u svojim rukama, ali i veliku odgovornost da ih razvijamo. Kada radimo na razvoju potencijala svakog djeteta bez izuzetka, ne radimo samo na humanizaciji odgojno-obrazovnog procesa i ne pripremamo djecu samo za njihovu ličnu sretnu i uspješnu budućnost, nego ih pripremamo i za sretnu i uspješnu budućnost cijelog čovječanstva.

Zato je izuzetno važno da kao odgajatelji maksimalno vodimo računa o individualnim mogućnostima, interesovanjima i potrebama djece, te da u skladu sa njima biramo sadržaje i metode koje su bliske djeci - u skladu sa njihovom prirodom, da ih učimo istinskim vrijednostima, korisnim praktičnim vještinama, da stvaramo njihove zdrave navike, potičemo razvoj kreativnosti i kritičkog mišljenja.

Potrebno je osigurati još niz okolnosti kao što su demokratski i nehijerarhijski odnosi, klima saradnje i međusobnog prihvatanja, otvorenost sredine za promjene, spremnost na učenje i vlastito mijenjanje, ali i ovladavanje strategijama, metodama i postupcima koji otvaraju mogućnosti za razvoj potencijala djece.

U našem vrtiću smo svjesni da pored svih strategija, metoda i postupaka, ako želimo raditi u skladu sa prirodom djeteta, uvijek se vraćamo na metodu igre. Dječija igra nije samo metoda nego se tretira kao način postojanja djeteta, tj. kao osnovni oblik dječije aktivnosti, kojom dijete najprirodnije i najslobodnije zadovoljava svoje potrebe za kretanjem i aktivnošću. Kroz igru dijete razvija svoju kreativnost, motoričke sposobnosti, ali, također, i logičko – matematičko, te induktivno i deduktivno zaključivanje, formiraju se pojmovi o vezama koje postoje u stvarnom svijetu.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

Zato u našem vrtiću realiziramo aktivnosti i projekte u kojima djeca uče kroz igru i na taj način proizvodimo mnogo osmijeha i sreće svaki dan.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:

MEDO PUTUJE U ŠVEDSKU - INTERKULTURALNI ODGOJ

<p>KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):</p>	<p>"Medo putuje u Švedsku" je projekat iz oblasti interkulturalnog odgoja, te ima za cilj upoznati djecu predškolskog uzrasta sa vrijednostima prvenstveno vlastite kulture, a potom i sa važnosti i vrijednostima drugih kultura, kao i poštovanje prema drugom i drugačijem. Projekat je zamišljen tako da se jedan plišani medo sa ruksakom pošalje na putovanje u drugu predškolsku ustanovu, konkretno u predškolsku ustanovu u Švedskoj. U ruksaku medo nosi suvenire i slike koji predstavljaju Bosnu i Hercegovinu, kao i pisma drugara iz BiH za drugare u Švedskoj. Zadatak djece koja su ugostila medu jeste da zajedno sa medom u ruksaku vrate suvenire i slike koji predstavljaju njihovu državu Švedsku. Ovo je samo pilot-projekat kroz koji smo željeli analizirati i unaprijediti ideju, nakon čega je planirana realizacija projekata: "Medo putuje do vrtića u ZE-DO kantonu", "Medo putuje do vrtića u Bosni i Hercegovini", "Medo putuje do naših komšija/susjeda" i "Medo putuje cijelim svijetom". Dakle, svake pedagoške godine bi se realizirao po jedan projekat, a sve ukupno bi trajalo 5 godina. Realizacija je odgođena zbog pandemije i rizika da se virus prenese putem radova i poklona.</p>
<p>KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)</p>	<p>Kategorija 6 ili kategorija 1, ako članovi komisije smatraju da tamo pripada.</p>

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

Vrtić kao odgojno-obrazovna institucija i mjesto gdje se organizira obrazovanje i odgoj cjelokupne društvene zajednice, trebao bi omogućiti stjecanje interkulturalnih kompetencija i navika kako bi društvo moglo napredovati u toj značajnoj dimenziji unapređenja i globalizacije. Razvojem društva u globalnim razmjerama, stigli smo do nivoa kada nije dovoljno samo poznavanje vlastitih vrijednosti svoje sredine, već i sredine drugih kultura i kulturoloških karakteristika, jer multikulturalizam odnosno interkulturalizam postaju nužni preduvjeti za aktivno građanstvo u duhu demokratije i poštovanja ljudskih prava. Ako je komunikacija uspješna, međudnos se temelji na poštovanju i razumijevanju, dok u suprotnom međudnos postaje kompliciran. Komuniciranje i znati kako komunicirati daje veliku važnost i na međunarodnoj i na ličnoj sceni.

Priznavanje jednakosti i uvođenje same ideje multikulturalizma, postavlja nove zahtjeve ne samo prema pojedincima već i prema čitavom odgojno-obrazovnom procesu i odgojno-obrazovnim institucijama. Vrtić kao odgojno-obrazovna institucija predstavlja prvi važan susret s pluralizmom

kultura i njen zadatak je odgajati i učiniti kulture drugih prihvatljivima.

Svjesni činjenice da se u našoj državi djeca u pojedinim predškolskim ustanovama dijele po nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti, već u ranoj i predškolskoj dobi, odnosno da imamo vrtiće koje pohađaju samo pripadnici jedne nacije i/ili religije, bili smo izuzetno motivirani da realiziramo projekat iz interkulturalnog odgoja, kao vrtić u kojem djecu učimo suživotu i gdje su jednako dobrodošla djeca svih nacionalnosti i vjeroispovijesti.

CILJ I ŽELJENI ISHODI *(sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići)*

- svojim vlastitim trudom i aktivnostima djeca su usvojila znanja i stavove koji će doprinijeti napretku društva i zajednice u kojoj žive;
- razlike u kulturi predstavljaju značajan kvalitet društva, zbog toga značajan cilj ove prakse jeste upravo jačanje interkulturalnih odnosa od najranije dobi, što je djeci omogućeno putem ostvarivanja kontakta sa drugom kulturom;
- djeca su usvojila znanje o sličnostima i razlikama kroz konkretne primjere obje kulture, što je značajno doprinijelo razvoju stava otvorenosti i prihvatanja razlika;
- putem pripremanja predstavljanja vlastite kulture djeca su stekla osjećaj vrednovanja prvenstveno vlastite kulture, kako bi mogli upoznati i poštovati tuđu;
- djeca su podstaknuta da razvijaju svijest o sebi i drugima;
- djeca su dobila potreban temelj za stjecanje znanja i razvoj vještina koje će im pomoći u pokušajima provođenja društvenih promjena u budućnosti;
- razvoj empatije i osjećaja pripadnosti;
- razvoj socijalnih vještina i vještina komunikacije;
- razvoj tolerancije i uvažavanja tuđih ideja i načina života;
- podsticanje shvatanja bilingvizma kod djece, kao i razvoja stvaralaštva na maternjem jeziku.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE *(Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)*

Sa velikim zadovoljstvom predstavljamo vam našu inovativnu praksu iz područja interkulturalnog odgoja pod nazivom "MEDO PUTUJE U ŠVEDSKU". Naš "MEDO-TEDDY BEAR", plišani medo, je u februaru putovao u Švedsku, kako bismo u okviru interkulturalnog odgoja više naučili o Švedskoj i vrtiću „LINEHEDS FÖRSKOLA“, te našim drugarima u Švedskoj predstavili našu državu, grad i vrtić.

„Medo“ je kupio ruksak i u njemu je ponio pismo direktorice vrtića, pisma djece i njihove

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

radove, zastavu BiH, Bosanski lokum – kompanije Klas, šećernicu (dio tradicionalnog seta za kafu), ručno rađenu igračku – vezalicu za razvoj fine motorike – Skloppy Toys i CD sa slikama naše Zenice i vrtića.

Naši "Abakusovci" su bili uzbuđeni zbog planiranog putovanja „Mede“ i jedva su čekali da nam se javi iz Švedske i da se vrati sa utiscima i materijalima za učenje o različitim kulturama, religijama i običajima u Švedskoj.

Našim projektom su bila oduševljena djeca, roditelji, zaposlenici, ali i odgajateljica Almedina Spahić, koja je povela "Medu" na put u Švedsku, pa je po povratku izrazila svoje utiske:

"U periodu između 12. i 19. februara 2020., imala sam priliku da budem dio velikog i divnog interkulturalnog projekta. Naime, direktorica Emina Talić-Hakanović, par dana prije mog putovanja u Halmstad (Švedska), je predložila da realizujemo ovaj projekat. Vrlo rado sam se odazvala na ovu inicijativu te sam povela „Medu“ na put.

Važno je napomenuti da vrtić „Lineheds Förskola“ radi po principu pedagogije inspirisane Reggio Emilia iz Italije. S obzirom da se ranije nisam susretala sa radom vrtića inspirisanih Reggio Emilia pedagogijom, ovaj projekat mi je osim usvajanja znanja i primjera iz područja interkulturalnog odgoja, omogućio i da se upoznam sa radom jedne tako inspirisane ustanove.

Samim dolaskom u švedski vrtić, Lineheds Förskola, bila sam oduševljena kako vanjskim tako i unutrašnjim izgledom vrtića. Velika okrugla zgrada sa 6 različitih odjeljenja, i svako odjeljenje je u drugoj boji i sa drugim imenom. Ogromno dvorište sa igralištima za djecu, kao i prostorom pogodnim za dječije istraživanje. Unutrašnjost vrtića je jako jednostavna i prilagođena djeci i njihovim interesovanjima. Iznenadila sam se činjenicom da nemaju igračke nego su tu bili samo prirodni materijali poput drveta, zatim razne boje, perlice, te razni kreativni materijali. Samo u jednoj sobi imaju tepih i police sa lego kockama i igračkama dinosaurusu.

Posebno što me se dojmilo jeste spontanost odgajateljica u radu i dječija sloboda kretanja i odabira aktivnosti kojima će se baviti. Sve je otvoreno i dostupno djeci shodno njihovim interesima. Kada sam došla u vrtić sa medom, jedna djevojčica ga je unijela u prostoriju u kojoj su bila djeca. Djeca su mirno prilazila djevojčici sa medom i dodirivali ga i radoznalo razgledali njegovu mašnu i ruksak. Zbog zvjezdica na mašni predložili su da se zove „Zvijezda“ (šved. Stjärna). Zatim su odgajateljice otvorile ruksak i djeca su bila jako radoznala za poklone koje su vidjeli unutra. Zanimala su ih pisma drugara iz BiH, zatim crteži, poredili su boje zastave Bosne i Hercegovine sa bojama zastave Švedske. Zatim imena drugara iz BiH su im bila jako interesantna, jer su prepoznali neka imena koja su ista i kod njih. Ovaj vrtić je multinacionalan, te pored djece iz Švedske ima djece iz Sirije, Albanije, Bosne i Hercegovine, Turske i mnogih drugih zemalja. Zbog toga imena poput Hamza, Iris, Ali i slično su ista što je djecu jako razveselilo. Također, djeca koja su iz Švedske prepoznali su imena Selma i Alma kao ista u ove dvije zemlje.

Na kraju, kada se slegnu svi utisci i doživljaji, mogu reći da sam jako ponosna i zahvalna „Abakusu“ na mogućnosti da budem dio ovako divnog projekta koji mi je omogućio da naučim mnogo toga. Najveća vrijednost ovog interkulturalnog projekta jeste ideja koju nosi – a ona je da su upravo kulture, nacionalnosti najveće bogatstvo koje čovjek ima. U svakoj novoj kulturi sa kojom se susretnemo možemo pronaći neke sličnosti sa svojom kulturom, ali i naučiti mnogo toga novog i pozitivnog."

Djeca su sa velikim oduševljenjem dočekala "Medin" povratak iz Švedske, a odgajateljica Almedina Spahić je realizirala nekoliko aktivnosti sa mlađom i starijom vrtićkom grupom, a to su: Šta

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

nam "Medo" ima reći o Švedskoj?, "Šta nam je Medo donio iz Švedske?" i "Kako ti zamišljaš putovanje Mede u Švedsku - likovno izražavanje?.

Djeca su bila izuzetno motivirana za učešće u aktivnostima, interaktivno su učestvovala i pokazivala interes za predmete, poklone i pisma koje je "Medo" donio iz Švedske. Pokazala su veliku kreativnost i maštovitost prilikom likovne aktivnosti, te su uradili interesantne radove, koje prilažemo uz ovu prijavu.

Usvojili su značajna nova znanja iz područja interkulturalnog odgoja na njima adekvatan i prilagođen način kroz igru, dramatizaciju i druge djeci omiljene metode.

Nakon ovog malog pilot projekta, planirali smo da u ovog pedagoškoj godini, nastavimo sa ovom praksom i to da "Medo" obiđe 12 vrtića u ZE-DO kantonu i da u svakom boravi po jedan cijeli mjesec, sakuplja iskustva, fotografije, radove i predmete, a naredne godine smo planirali da ga pošaljemo u 12 vrtića u Bosni i Hercegovini, zatim, 12 vrtića susjednih zemalja, pa 12 vrtića širom svijeta. Ukupna realizacija je zamišljena u trajanju od 5 godina. Zbog pandemije i mogućnosti prenosa virusa putem predmeta, privremeno smo zaustavili dalju realizaciju naše prakse.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (*Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?*)

U toku pripremanja realizacije ove prakse u samim odgojnim grupama u mnogome smo utjecali na razvoj svijesti kod djece o pravu na različitost, kao i pripremanju na život u demokratskom društvu u kojem mogu ostvariti jednake mogućnosti za sve. Svako dijete je po prirodi naklonjeno svojoj državi i zastavi, te su sva djeca posebno uživala u likovnim aktivnostima te izrazila svoju dječiju čistu ljubav prema domovini, zastavi i himni Bosne i Hercegovine. S obzirom na to da su sve ove aktivnosti bile usmjerene prvenstveno na djecu i poštovanje njihovih interesa i slobode izbora, djeca su time podstaknuta na preuzimanje inicijative i davanja prijedloga koje poklone da pošaljemo drugarima u Švedsku.

Zajedničkim radom na pripremanju mede za putovanje djeca su znatno razvila timski duh i međusobno pomaganje u radu. Razgovorom o crtežima koje bismo trebali nacrtati drugarima u drugoj državi, koji govore drugi jezik, djeca su predložila da to bude njihova ruka, jer taj pozdrav razumiju svi ljudi na svijetu. Time su pokazali da ova praksa pomaže i razvoj empatije koja je ključna u svim međuljudskim odnosima.

Nakon povratka mede s putovanja i razgledavanja suvenira, pisma i slika koje je medo donio razvili su svijest o sebi, u smislu da ne shvataju samo svoju kulturu kao jedinu na svijetu, nego da postoje i mnoge druge kulture sa jednako mnogo vrijednosti. Ono što je ključno kada je u pitanju interkulturalni odgoj predškolske djece jeste uspješna komunikacija, a ključ uspješne komunikacije jeste svakako razumijevanje i empatija prema drugima. Djeca su naučila da je švedska kultura zapravo jako slična bosanskohercegovačkoj te da prihvata i uvažava ljude raznih nacionalnosti. Švedski drugari su nam poslali i mapu svog grada, što je djeci bilo novo i jako zanimljivo da se upoznaju sa znakovima mape kao i načinom korištenja iste.

Djeca su mnogo naučila i o simbolima gradova, kako simbolima grada Zenice, tako i simbolima grada Halmstada. Znak grada Halmstada su tri srca, te su na poklon dobili tri balona u obliku srca. U

tom pogledu i odgajateljice su mogle da nauče da sve što mislimo da je djeci strano i teško objašnjivo,

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

u suštini se kroz igru i zabavu može objasniti i prikazati na djeci razumljiv način.

Rezultati ovog projekta su zaista trajnog karaktera i slobodno možemo reći da je to "cjeloživotni projekat". Mi odgajatelji odgajamo djecu za život u budućnosti, stoga je razvoj interkulturalnih sposobnosti izuzetno važan.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

- Vodite računa da interkulturalni odgoj ne počiva samo na razvoju određenih stavova prema postojanju drugih i drugačijih, nego i na prihvatanju i priznavanju drugih kao takvih.

- Ukoliko odlučite da realizujete ovaj projekat u svojoj predškolskoj ustanovi krenite od interkulturalnog kurikulumu i principa na kojem se on temelji.

- Ono što društvu u cjelosti nedostaje jeste empatija, zato iskreno preporučujemo da posebno poradite na razvoju empatije kod djece, a ova praksa će to znatno olakšati i pokazati napredak.

Na kraju još nekoliko praktičnih savjeta:

- Voditi računa da plišani medo ne bude prevelik za transport poštom ili avionom.

- Također, voditi računa da suveniri i radovi budu minijturni da bi sve moglo stati u ruksak za cijelih 12 mjeseci, kada bi plišani medo trebao da se vrati u vaš vrtić.

- Neke zemlje više ne koriste računare koji čitaju CD-ove, pa bi se materijali u elektronskoj verziji, ipak, trebali slati na USB stiku ili putem interneta.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilogima je 20, a broj videozapisa je 2.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom našoj Milici Skokić, na e-mail adresu milica@coi-stepbystep.ba.

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se Nedimu Krajišniku koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese nedim@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju

aplicirate: Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

**NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE**